

hermed forbundne Udgifter ville imidlertid, selv om den fornødne Tilvært i Skolernes Lærerkæfter forudsattes ordentligvis ikke at skulle tilveiebringes paa den hidtil sædvanlige Maade, ved Antagelse af faste Lærere med de almindelige Kvalifikationer, i mange Tilfælde være saa betydelige, at de ikke kunne andet end fremkalde Betænkeligheder, og hertil kommer, at det forøgede Antal af Lærere ved Landsbyfskoler med et ikke stort Børneantal ikke vil kunne komme behørig til Nytte om Sommeren, da Skolerne kun i mindre Udstrækning besøges af øverste Klases Børn, som i Regelen ville udgjøre over Halvparten af Skoleungdommen. Paa Grund heraf har Man anset det for utilraadeligt ganske at ordne Skolegangen i de offentlige Skoler paa den ovenfor anførte Maade. Man har derfor troet at maatte indskrænke sig til for Kjøbstadernes Vedkommende at foreslaa, at de Undervisningstimer, der nu i Almindelighed tilfalde Skolernes nederste Klaser, forøges med omtrent en Femtedel, og for Landets Vedkommende at bestemme, at en Skole ordentligvis maa nøies med den almindelige Lærerkraft, saalænge dens Børneantal ikke overstiger 60. Under Forudsætning heraf vil daglig Skolegang om Vinteren for øverste Klasse i disse Skoler ikke kunne opnaas uden ved at lade den søge Skolen sammen med nederste Klasse, og dette medfører atter, at der ikke ubetinget kan foreskrives daglig Skolegang for sidstnævnte Klasse om Vinteren; thi i Skoler, hvis Børneantal nærmer sig hint Maximum, ville Lærerne i Almindelighed neppe kunne undervise alle Børnene paa een Gang, naar det skal ske hver Dag, hvorimod enhver Lærer vistnok maa kunne indrette Undervisningen i Skolen paa nogle Dage om Ugen saaledes, at hans Virksomhed væsentlig kommer nederste Klasse til gode, medens de ældre Børn paa disse Dage fornemmelig beffastiges med den Del af Undervisningen, der kun i ringere Grad kræver umiddelbar Veiledning fra hans Side. Men naar Vinterundervisningen for nederste Klasse maa begrænses saaledes i et ikke ringe Antal Skoler, turde det være rettest ikke at fastsætte

nogen anden Regel for Skolerne i Almindelighed.

I Henhold til de ovenanførte Betragtninger gaa Lovforslagets Bestemmelser ud paa at foreskrive, at Undervisningen i de offentlige Almueskoler som Regel bliver at ordne saaledes, at i Kjøbstaderne øverste Klasse erholder mindst 24 og nederste Klasse mindst 18 Undervisningstimer ugentlig, og at paa Landet øverste Klasse vil have at søge Skolen hver Dag om Vinteren og 1 hel eller 2 halve Dage om Sommeren, medens nederste Klasse bliver at undervise 5 Dage ugentlig om Sommeren og mindst 2 Dage ugentlig om Vinteren, hvilken Ordning, foruden en Forlangelse af Undervisningstiden for samtlige Børn, vil have det forud for den nuværende, at saavel de ældre som de yngre Børn erholde daglig Skolegang paa de Tider af Aaret, da Hindringerne for deres Skolegang ere færrest. Ministeriet nærer ingen Tvivl om, at der efter en saadan Ordning vil kunne ventes et ikke lidet større Udbytte af Skolernes Virksomhed end hidtil; og naar Man finder det rettest ikke at foreslaa en større Udvidelse af Skoletiden, saa sker det vistnok fornemmelig i Erkjendelse af Vægten af de Grunde, som tale imod at gaa videre, men ogsaa i Forventning af, at det ingenlunde vil blive almindeligt, at Skolernes Undervisningstid indskrænkes til det foreskrevne Minimum. Det maa overhovedet vel høves for Die, at Lovgivningens Opgave paa det her omhandlede Omraade kun kan være at fastsætte og værne om de Fordringer, som Staten ubetinget maa stille til Borgerne og Kommunerne, medens Loven iøvrigt maa indskrænke sig til at vise Veien for de videregaaende Bestræbelser og at lette disse. Da det er umiskjendeligt, at Vigtigheden af en forbedret Folkeoplysning i de senere Tider erkjendes mere og mere, synes der derhos med Føie at kunne gjøres Regning paa, at ogsaa saadanne Foranstaltninger til Skolevæsenets Forbedring, som Loven ikke ligefrem paabyder, ville blive fremmede, og at navnlig de nærmest Vedkommende ville lade det være sig magtpaaliggende, at de forøgede Lærerkæfter ved Kommunernes Skolevæsen, som Loven